

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného: **P., s. r. o., so sídlom v B., IČO: X.**, zastúpeného Advokátskou kanceláriou V., s. r. o., so sídlom K., IČO: X., proti povinnému: **M. Z., nar. X., bytom R., o vymoženie pohľadávky 2 315,60 Eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Košice-okolie, pod sp. zn. 12Er/2049/2012, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 22. októbra 2012, č. k. 13CoE/290/2012-26, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie oprávneného **odmieta**.
Povinnému trovy dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Oprávnený podal dňa 08. 03. 2012 súdnemu exekútorovi návrh na vykonanie exekúcie na vymoženie sumy 2 315,60 Eur s príslušenstvom; povinnosť povinného zaplatiť mu túto sumu preukazoval rozhodcovským rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri R., a. s., so sídlom v B., sp. zn. IDB12100238, zo dňa 06. 12. 2011. Následne súdny exekútor JUDr. R. D. požiadal Okresný súd Košice – okolie o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie.

Okresný súd Košice - okolie uznesením z 03. 07. 2012, č. k. 12Er/2049/2012-13 žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Súd prvého stupňa dospel k záveru o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky, nachádzajúcej sa v zmluve o úvere v článku 11, bode 11.2. obchodných podmienok, keď predmetnú zmluvu o úvere posúdil ako spotrebiteľskú zmluvu. Ďalej uviedol, že podľa takto formulovanej rozhodcovskej doložky sa spotrebiteľ musí podrobiť rozhodcovskému konaniu, čo pre povinného znamená

podrobiť sa konaniu vzdialenostne neprijateľnému (viac ako 500 km), pred súkromnou osobou, ktorú si oprávnený už predformuloval v zmluve, na ktorej výbere spotrebiteľ nemal žiadnu účasť, a ktorá má z takejto aktivity oprávneného majetkový prospech. Poukázal na to, že táto podmienka nebola dojednaná individuálne, vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, najmä ak začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, a bráni tomu, aby na základe nej vydaný rozhodcovský rozsudok na návrh dodávateľa mohol byť exekučným titulom. Súd pri zisťovaní, či nejde o nekalú rozhodcovskú doložku skúmal všetky dôležité skutočnosti, ktoré vyvolávajú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa. Za také okolnosti podľa súdu prvého stupňa možno považovať neprijateľné miesto rozhodcovského konania, ktoré môže odradiť spotrebiteľa od uplatnenia jeho práv, v danom prípade B.. Poukázal na to, že rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal na výber. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo sa podrobiť všetkým obchodným podmienkam, a teda aj rozhodcovskému konaniu. Súd prvého stupňa dospel k záveru, že takto formulovaná doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, prieči sa dobrým mravom, a preto je v zmysle § 53 ods. 4 OZ neplatná. Ďalej poukázal na interpretačné pravidlo Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách k ustanoveniam právneho poriadku upravujúcich režim spotrebiteľských zmlúv.

Na odvolanie oprávneného Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací, uznesením z 22. októbra 2012, sp. zn. 13CoE/290/2012-26 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Odvolací súd sa stotožnil s názorom prvostupňového súdu, podľa ktorého dojednaná rozhodcovská doložka predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku a právny vzťah medzi oprávneným a povinným je vzťahom spotrebiteľským, riadiacim sa zákonom č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Odvolací súd zdôraznil, že ustanovenie § 45 zákona o rozhodcovskom konaní, obsahuje osobitnú prieskumnú právomoc exekučného súdu, umožňujúcu zastaviť exekučné konanie ohľadom nároku priznaného rozhodcovským rozsudkom, ak tento vykazuje niektorú z väd uvedených v § 45 zákona o rozhodcovskom konaní. Exekučný súd je oprávnený a povinný posudzovať, či rozhodcovský rozsudok nezaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Poukázal na to, že povinnosť

exekučného súdu preskúmať rozhodcovskú doložku, vyplýva aj z ust. § 44 Exekučného poriadku. V rámci tohto prieskumu exekučný súd predovšetkým zisťuje, či exekučný titul bol vydaný orgánom na to oprávneným, či je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej, či oprávnený a povinný sú vecne legitimovaní v konaní a či právo nie je prekludované. Ďalej uviedol, že sa stotožnil s posúdením rozhodcovskej doložky ako neprijateľnej podmienky, nakoľko praktickým dôsledkom takto formulovanej rozhodcovskej doložky je skutočnosť, že spotrebiteľovi, teda povinnému, je odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom v prípade, ak dodávateľ podá žalobu na rozhodcovský súd. Pritom tak dôležitá klauzula, akou je dojednanie osoby na rozhodovanie sporu, je skrytá v množstve iných klauzúl z dôvodu, aby sa nekomplikoval proces založenia sporového procesu podľa predstáv dodávateľa. Odvolací súd zdôraznil, že napriek formálnemu zneniu rozhodcovskej doložky reálne dochádza k narušeniu Smernicou Rady 93/13/EHS sledovanej rovnováhy medzi zmluvnými stranami, a to v neprospech spotrebiteľa (dlžníka). Spotrebiteľ sa podpisom zmluvy, obsahom ktorej je aj rozhodcovská doložka, vopred vzdáva práva na účinnú procesnú obranu (a to či už z nevedomosti alebo nemožnosti vplývať na obsah zmluvy), čo je v podmienkach právneho štátu neprijateľnou podmienkou. Z dôvodu neplatného uzavretia rozhodcovskej doložky rozhodcovský súd nebol oprávnený vo veci konať a vydať predmetný rozhodcovský rozsudok, a teda exekučný titul nebol vydaný orgánom na to oprávneným.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie oprávnený, ktorý žiadal, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu zmenil a poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie, alternatívne, aby dovolací súd zrušil uznesenie odvolacieho súdu, ako i súdu prvého stupňa a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnil ustanovením § 241 ods. 2 písm. a/, b/, c/ a § 237 písm. a/, d/, e/, f/ O. s. p. (rozhodlo sa vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom). Podľa dovolateľa exekučný súd nie je oprávnený skúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, rozhodcovské konanie, ani zmluvu, na základe ktorej bol vydaný. Podľa názoru dovolateľa preskúmanie správnosti rozhodcovského rozsudku exekučným súdom je možné, len ak ide o dôvod uvedený v § 45 ods. 1 písm. c/ zákona č. 244/2002 Z. z., z ktorého vyplýva, že rozpor s dobrými mravmi je viazaný na plnenie a nie iba

na to, či samotná spotrebiteľská zmluva obsahuje neprijateľnú podmienku. Dovolateľ má za to, že súd rozhodoval vo veci, v ktorej sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, a teda bolo v súlade so zákonom rozhodnuté rozhodcovským rozsudkom, čím je daná prekážka právoplatne rozhodnutej veci. Považoval za neprijateľné, aby exekučný súd preskúmaval vecnú správnosť rozhodnutia, ktoré je exekučným titulom, poprel prípustnosť a vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku, hoci nebol podaný návrh na začatie konania o jeho zrušenie, ktorý podľa zákona bol potrebný, a boli splnené všetky podmienky pre právoplatnosť a vykonateľnosť rozsudku. V dovolaní dal do pozornosti, že exekučný súd v rozsahu, v akom mu to umožňujú vnútroštátne procesné pravidlá, smie preskúmavať práve tú okolnosť, ktorá sa bezprostredne dotýka právomoci rozhodcovského súdu, nie hmotnoprávných aspektov uplatnenia tejto právomoci. Za odňatie možnosti konať pred súdom a porušenie jeho práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd dovolateľ označil skutočnosť, že mu nebolo umožnené riadne a zákonným spôsobom uplatniť jeho práva z rozhodcovského rozsudku v exekučnom konaní, ako aj nedostatočné odôvodnenie rozhodnutí prvostupňového a odvolacieho súdu. Podľa dovolateľa exekučný súd v exekučnom konaní nie oprávnený ex offio skúmať povahu rozhodcovskej doložky vzhľadom na právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku.

Doplnením dovolania zo dňa 15. 01. 2013 dovolateľ doplnil dovolanie o dovolací dôvod v zmysle ust. § 238 ods. (3) O. s. p., dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 tak, ako to vyplýva zo skutkových a právnych tvrdení uvedených v podanom dovolaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno dovolaním napadnúť.

Podľa § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu.

V zmysle § 239 ods. 1 veta prvá O. s. p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodol vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

V zmysle § 239 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré oprávnený napadol dovolaním, nemá znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení. Odvolací súd napadnutým uznesením potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, dovolanie ani nesmeruje proti potvrdzujúcemu uzneseniu uvedenému v § 239 ods. 2 písm. a/ až c/ O. s. p. Dovolanie oprávneného preto podľa ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. nie je procesne prípustné.

Prípustnosť dovolania oprávneného prichádza do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O. s. p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (rozsudku aj uzneseniu) a z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný. Ak je konanie postihnuté niektorou z väd uvedených v § 237 O. s. p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak procesne neprípustné. Pre záver

o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O. s. p. ale nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k niektorej z vád vymenovaných v tomto ustanovení, ale rozhodujúce je zistenie, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Oprávnený procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/, g/ O. s. p. netvrdil a existencia týchto vád nevyšla v dovolacom konaní najavo. Procesná prípustnosť dovolania z týchto ustanovení nie je preto daná.

Dovolateľ namieta, že v danom prípade sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov (§ 237 písm. a/ O. s. p.).

V občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány (§ 7 ods. O. s. p.). V občianskom súdnom konaní súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy (§ 7 ods. 2 O. s. p.). Iné veci prejednávajú a rozhodujú súdy v občianskom súdnom konaní, len ak to ustanovuje zákon (§ 7 ods. 3 O. s. p.).

Nedostatok právomoci súdu sa považuje za neodstrániteľnú podmienku konania, ktorá má ten dôsledok, že súd nemôže vydať rozhodnutie vo veci samej, ale musí konanie zastaviť a vec postúpiť inému orgánu. Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu je daná, ak súd rozhodol vo veci, o ktorej mal rozhodnúť iný orgán.

V danom prípade dovolateľ procesnú vadu konania uvedenú v § 237 písm. a/ O. s. p. nevyvodzuje z toho, že súdy vôbec nemali konať a rozhodovať. Ich právomoc konať v exekučnom konaní nepopiera. Namieta, že v rozpore so zákonom „preskúmava rozhodcovský rozsudok po vecnej stránke“ a že bez zákonom zvereného oprávnenia v exekučnom konaní súdy skúmali existenciu rozhodcovskej zmluvy. Dovolateľ namieta, že rozhodnutia súdov spočívajú na nesprávnej aplikácii a interpretácii ustanovení zákona. Z obsahového hľadiska nejde teda zo strany oprávneného o námietku nedostatku právomoci súdov, ale o námietku inú, ktorú dovolateľ uvádza vo väzbe na otázku zákonnosti a vecnej

správnosti právnych záverov súdov (ich právneho posúdenia veci), na ktorých v danom prípade založili svoje rozhodnutia.

Napadnuté rozhodnutie bolo vydané v exekučnom konaní, v ktorom rozhodovanie súdov vyplýva jednoznačne priamo zo zákona (viď napríklad ustanovenia § 29, § 38 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku), preto námietka dovolateľa o existencii vady konania v zmysle § 237 písm. a/ O. s. p. nie je opodstatnená. Súdly rozhodovali vo veci, ktorá patrí do ich právomoci.

Dovolateľ namieta vadu podľa § 237 písm. d/ O. s. p., t. j., že sa v tej istej veci už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie.

Podľa § 159 ods. 3 O. s. p., len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednať znova.

Prekážka rozsúdenej veci (*rei iudicatae*) svojou podstatou patrí k procesným podmienkam a jej existencia sa skúma v každom štádiu konania a v prípade zistenia, vedie k zastaveniu konania. Táto prekážka nastáva predovšetkým vtedy, ak sa má v novom konaní prejednať tá istá vec. O tú istú vec ide predovšetkým vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Ten istý predmet konania je daný vtedy, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutočných tvrdení, z ktorých bol uplatnený (t. j., ak vyplýva z rovnakého skutku).

Pre posúdenie, či je daná prekážka veci právoplatne rozhodnutej, nie je významné, ako súd po právnej stránke posúdil skutkový dej, ktorý bol predmetom pôvodného konania. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, pokiaľ určitý skutkový dej (skutok) bol po právnej stránke v pôvodnom konaní posúdený inak, nesprávne, či neúplne. Pokiaľ ide o totožnosť účastníkov, nie je významné, či rovnaké osoby majú v novom konaní rovnaké alebo rozdielne procesné postavenie (či ten, kto bol v skoršom konaní žalobcom, je žalobcom aj v novom konaní alebo má postavenie žalovaného, resp. či ten, kto v skoršom konaní vystupoval ako žalovaný, má alebo nemá v novom konaní procesné postavenie žalovaného).

Konanie sa týka tých istých osôb aj v prípade, ak v novom konaní vystupujú právni nástupcovia pôvodných účastníkov konania, či už z dôvodu univerzálnej alebo singulárnej sukcesie.

Z obsahu spisu vyplýva, že konaniu vo veci exekúcie oprávneného P., s. r. o., so sídlom v B., IČO: X., proti povinnému M. Z., nar. X., bytom R., o vymoženie pohľadávky 2 315,60 Eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Košice - okolie pod sp. zn. 12Er/2049/2012, na základe rozhodcovského rozsudku vydaného STÁLÝM ROZHODCOVSKÝM SÚDOM zriadeným pri R., a. s. z 06. 12. 2011, sp. zn. IDB12100238, nepredchádzalo žiadne iné konanie na súde a vo veci nebolo predtým rozhodnuté. Vzhľadom na uvedené konanie nie je zaťažené dovolateľom namietanou vadou (§ 237 písm. d/ O. s. p.).

Podľa dovolateľa, je konanie súdov postihnuté aj vadou podľa § 237 písm. e/ O. s. p., ktorú vyvodzuje zo skutočnosti, že súdy skúmali splnenie podmienky pre vydanie rozhodcovského rozsudku, hoci povinný skúmanie splnenia týchto podmienok nežiadal.

Ustanovenie § 237 písm. e/ O. s. p. zakladá prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku jednej z neodstrániteľných podmienok konania, návrhu na začatie konania; ak konanie prebieha bez návrhu napriek nedostatku návrhu a nejde o prípad, kedy súd môže konať aj bez návrhu. Súd v takom prípade konanie zastaví.

Z obsahu spisu však dovolací súd takúto vadu konania, ktorá by zakladala procesnú prípustnosť dovolania nezistil.

Exekučný súd totiž v danej veci začal konať na základe žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, o ktorej žiadosti rozhodne v lehote 15 dní (§ 44 Exekučného poriadku). V tomto prípade z určujúceho – obsahového hľadiska (§ 41 ods. 2 O. s. p.) nejde zo strany oprávneného o námietku nedostatku návrhu na začatie konania v zmysle ustanovenia § 237 písm. e/ O. s. p., ale o námietku inú, ktorú oprávnený uvádza vo väzbe na otázku zákonnosti a vecnej správnosti postupu a právnych záverov súdov (ich právneho posúdenia veci), na ktorých v danom prípade založili svoje rozhodnutie.

Oprávnený v dovolaní tiež namieta, že súdy mu v konaní odňali možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je procesne nesprávny postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatňovať (realizovať) procesné oprávnenia účastníka občianskeho súdneho konania priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv.

Dovolateľ v súvislosti s tvrdením procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. namieta porušenie jeho práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04).

Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd

nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

K odňatiu možnosti oprávneného pred súdom konať a k porušeniu práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd malo podľa jeho názoru dôjsť nesprávnym rozhodnutím o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, v dôsledku čoho mu nebolo umožnené riadne a zákonným spôsobom uplatniť jej práva z rozhodcovského rozsudku v exekučnom konaní.

O procesnú vadu konania uvedenú v ust. § 237 písm. f/ O. s. p. ide tiež v prípade zamietnutia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ak preto neboli splnené zákonom stanovené podmienky.

Dovolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že v danej veci nešlo ani o prípad zamietnutia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v procesnej situácii, v ktorej pre toto zamietnutie neboli splnené zákonné predpoklady. Súdy správne skúmali, či vo veci boli splnené podmienky pre zamietnutie žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, a to posudzovaním platnosti rozhodcovskej doložky (dohodnutej v spotrebiteľskej veci, vyplývajúcej zo spotrebiteľského právneho vzťahu, ktorým je právny vzťah založený skutočnosťou – spotrebiteľskou zmluvou). V exekučnom konaní, tak realizovali svoje oprávnenie vyplývajúce zo zákona, a to ust. § 44 ods.2 Exekučného poriadku, t. j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom. Pokiaľ súdy po konštatovaní o neprijateľnosti a tým aj neplatnosti rozhodcovskej doložky z dôvodu, že nebola individuálne dojednaná a že spôsobovala nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech povinného, rozhodli o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, tým neodňali oprávnenému možnosť konať pred súdom.

Rozhodnutie, ktoré nie je exekučným titulom, nie je spôsobilé byť podkladom pre nútený výkon rozhodnutia (exekúciu). Súdna prax je jednotná v názore, že už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie sa exekučný súd okrem iného zaoberá tým, či k návrhu na vykonanie exekúcie bol pripojený exekučný titul. Exekučný súd je už v štádiu tohto posudzovania povinný *ex offio* skúmať, či rozhodnutie uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a či rozhodnutie je z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisoch vykonateľné tak po stránke formálnej, ako aj materiálnej. V rámci tohto skúmania nie je exekučný súd oprávnený posudzovať vecnú správnosť (skutkové a právne závery) rozsudku všeobecného súdu, ani rozsudku rozhodcovského súdu. Exekučný súd nedisponuje právomocou rušiť či meniť rozhodnutie, ktoré je exekučným titulom. Pokiaľ ale oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok, je exekučný súd, ako v prípade rozsudku všeobecného súdu, tak v prípade rozsudku rozhodcovského súdu, povinný skúmať, či ide o rozsudok vykonateľný (§ 39 ods.2 a § 41 Exekučného poriadku), v rámci ktorého exekučný súd skúma, či rozsudok vydal orgán s právomocou takýto rozsudok vydať.

Pri skúmaní vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku, je exekučný súd oprávnený riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe platne uzavretej rozhodcovskej zmluvy, iba ktorá platne uzavretá rozhodcovská zmluva môže založiť právomoc rozhodcovského súdu v rozhodcovskom konaní, a teda aj vykonateľnosť rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní.

Dovolací súd v danej veci dospel tiež k záveru, že nie je dôvodná ani námietka dovolateľa, týkajúca sa nedostatočného odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutí prvostupňového a odvolacieho súdu.

To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP. Judikatúra tohto súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz

Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303- A, s.12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie v náleze III. ÚS 119/03-30. Ústavný súd už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

Podľa § 157 ods. 2 O. s. p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 167 ods. 2 O. s. p., ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Dovolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších stupňov zodpovedajú požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení.

Súdy v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedli, ktoré oprávneným predložené listiny preskúmali a s akými skutkovými závermi, citovali právne predpisy, ktoré aplikovali na prejednávajúcu vec a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Prijatý záver o nesplnení podmienok pre vyhovie žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zrozumiteľne a v potrebnom rozsahu vysvetlili.

Odôvodnenie dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu dalo odpoveď na relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany oprávneného, keď v dostatočnom rozsahu zodpovedalo, prečo nemohlo byť vyhovené žiadosti požadovanej súdnym exekútorom. Rozhodnutie odvolacieho súdu nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože odvolací súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv oprávneného.

Oprávnený podal dovolanie aj z dôvodu, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Uvedené dôvody oprávneného sú síce relevantnými dovolacími dôvodmi (§ 241 ods. 2 písm. b/, c/ O. s. p.) avšak iba v prípade, ak je dovolanie procesne prípustné.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dôvodom, bez ďalšieho však prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia).

Uplatnený dovolací dôvod v zmysle ust. § 238 ods. 3 O. s. p. nebolo možné preskúmať, nakoľko neboli splnené zákonné predpoklady na jeho uplatnenie.

Keďže prípustnosť dovolania nemožno vyvodit' z ustanovenia § 239 O. s. p. a dovolacím súdom neboli zistené ani vady konania v zmysle § 237 O. s. p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie oprávneného v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému povinnému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky mu však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodal návrh na ich priznanie.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. novembra 2013

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová